

ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ



นายทวีวัฒน์ ปัสมฤดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

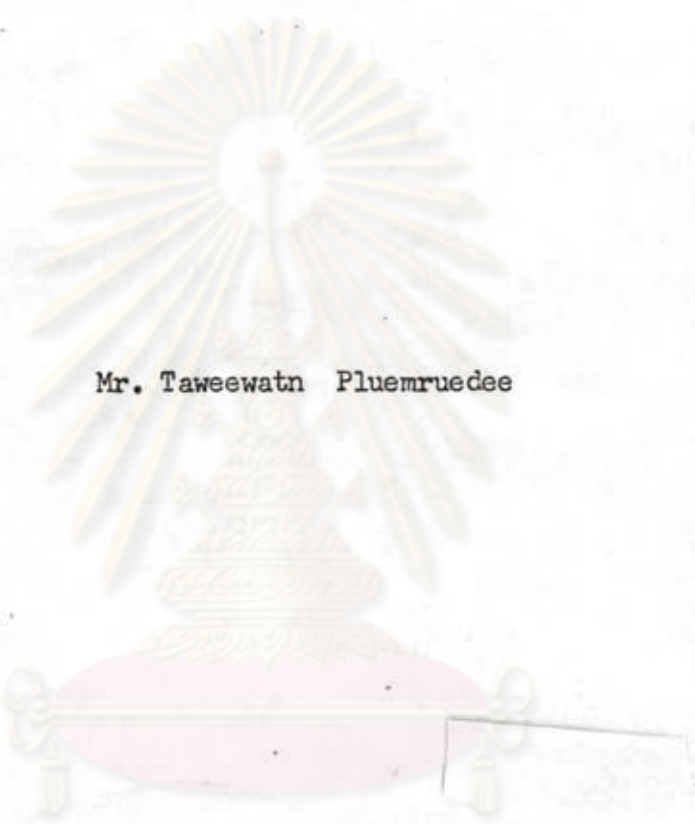
ISBN 974 - 577 - 306 - 9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016842

I10308544

LEADER BEHAVIOR CHARACTERISTICS OF THE CHIEF
OF DISTRICT PRIMARY EDUCATION OFFICE



Mr. Taweewatn Pluemruedee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

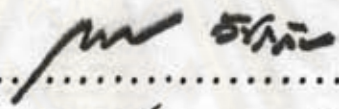
1990

ISBN 974 - 577 - 306 - 9

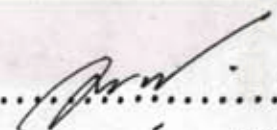


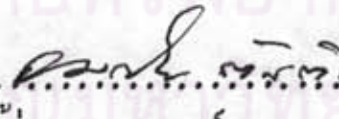
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
โดย นายทวีวัฒน์ ปลื้มฤกษ์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ทัศนิเมฆ


บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต


.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา คุปรัตน์)


.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ทัศนิเมฆ)


.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)



ทวิทัศน์ ปลัมฤดี : ลักษณะพฤติกรรมของผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ (LEADER BEHAVIOR CHATACTERISTICS OF THE CHIEF OF DISTRICT PRIMARY EDUCATION OFFICE) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ, 146 หน้า. ISBN 974-577-306-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เปรียบเทียบลักษณะพฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการ ประถมศึกษาอำเภอระหว่างกลุ่มที่มีอายุการดำรงตำแหน่ง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป กับกลุ่มที่มีอายุการดำรงตำแหน่งหัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอต่ำกว่า 5 ปี และเพื่อเปรียบเทียบลักษณะ พฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอระหว่าง พฤติกรรมด้านการแสดงออก กับพฤติกรรมด้านความต้องการ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ พฤติกรรมการแสดงออกในการ ร่วมประสานสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง พฤติกรรมความต้องการ ในการร่วมประสานสัมพันธ์อยู่ในระดับ ต่ำ พฤติกรรมการแสดงออกในการควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง พฤติกรรมความต้องการในการควบคุม อยู่ในระดับต่ำ พฤติกรรมการแสดงออกในความรักใคร่ผูกพันอยู่ในระดับสูง และพฤติกรรมความต้องการ ในความรักใคร่ผูกพันอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบลักษณะ พฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการ ประถมศึกษาอำเภอที่มีอายุการดำรง ตำแหน่งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป กับหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอที่มีอายุการดำรง ตำแหน่งต่ำกว่า 5 ปี ผลปรากฏว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

3. การเปรียบเทียบลักษณะ พฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการ ประถมศึกษาอำเภอ ในด้านความ ต้องการ ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีลักษณะพฤติกรรมผู้นำใน การปลงออกสูงกว่า ลักษณะพฤติกรรมผู้นำด้านความต้องการทุกด้าน

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นวัตกรรมศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา



TAWEEWATN PLUEMRUEDEE : LEADER BEHAVIOR CHARACTERISTICS OF
THE CHIEF OF DISTRICT PRIMARY EDUCATION OFFICE. THESIS
ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR AMORNCHAI TAMTIMEDH. Ph.D.

146 PP.

The purposes of the study were to study the leader behavior characteristics of the chief of district primary education office, to compare the leader behavior characteristics of the chief of district primary education office who worked five years and more with those who worked less than five years and to compare their expressed behavior with their wanted behavior.

The findings were as follows.

1. The leader behavior characteristics of the chief of district primary education office were medium expressed inclusion, low wanted inclusion, medium expressed control, low wanted control, high expressed affection and medium wanted affection.
2. There was no significant difference between the leader behavior characteristics of the chief of district primary education office who worked five years and more with those who worked less than five years.
3. In comparison of the leader behavior characteristics, there was significant difference between their expressed behavior and wanted behavior at the significant level of 0.01 and the expressed behavior was higher than the wanted behavior in every aspect.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต *อ. พล*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *อ. พล*



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและเอาใจใส่เป็นอย่างดีของ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ทันติเมฆ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณ
เป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง
ตลอดระยะเวลาที่ได้ดำเนินการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา
คุปรัตน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ ประธานกรรมการและกรรมการ
สอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากท่าน ผู้อำนวยการการประถมศึกษา
จังหวัด กลุ่มตัวอย่างที่ได้ประสานงานส่งแบบสอบถามให้และหัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม ตลอดจนเพื่อน ๆ ที่ให้ความสนับสนุน
และตรวจแก้แบบสอบถามทุกท่าน โดยเฉพาะคุณดวงเดือน ปลื้มฤดี ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ
และสนับสนุนงานการวิจัยครั้งนี้

หากงานวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อวงการประถมศึกษาอย่าง ผู้วิจัยขอบ
คุณความดีนี้เป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครู-อาจารย์ ทุกท่านทุกระดับที่ได้เมตตา
อบรมสั่งสอนข้าพเจ้ามา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทวีวัฒน์ ปลื้มฤดี



สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่ได้รับ จากการวิจัย	11
วิธีดำเนินการวิจัย.....	11
ลำดับขั้นในการ เสนอข้อมูล	14
2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	15
การบริหารงานการประถมศึกษาอำเภอ.....	15
บทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ.....	18
ลักษณะงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้า การประถมศึกษาอำเภอ.....	20
ความหมายของผู้นำ	25
วิธีการศึกษาผู้นำ.....	27
ประเภทของผู้นำ.....	28
หน้าที่ของผู้นำ	34
คุณสมบัติของผู้นำ.....	36
พฤติกรรมของบุคคล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

	พฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	52
	ทฤษฎีพื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	53
	หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมผู้นำ	58
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60
3	วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	65
	วัตถุประสงค์	65
	วิธีดำเนินการวิจัย	65
	กลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่างประชากร	66
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	68
	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	71
	การวิเคราะห์ข้อมูล	74
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
	ตอนที่ 1 สถานภาพของบุคคลแบบสอบถาม	82
	ตอนที่ 2 ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษา	
	อำเภอ	84
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	94
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	96
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	96
	สมมุติฐานของการวิจัย	96
	วิธีดำเนินการวิจัย	96
	การวิเคราะห์ข้อมูล	96
	สรุปผลการวิจัย	97
	อภิปรายผลการวิจัย	99

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขอ เสนอแนะ.....	111
ขอ เสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	111
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก	119
ภาคผนวก ก. หนังสือนำเสนอแบบสอบถาม.....	120
ภาคผนวก ข. การสอบถามเพื่อการวิจัย.....	123
ภาคผนวก ค. การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	131
ภาคผนวก ง. กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	134
ประวัติผู้เขียน	146

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	65
2	72
3	80
4	82
5	82
6	83
7	83
8	84
9	85
10	87
11	89
12	92
13	93
14	130
15	133